

عنوان مقاله:

بررسی تاثیرات نقوش چینی بر نگاره‌های کتاب جامع التواریخ رشیدی (نسخه کتابخانه ادینبرا)

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس بین‌المللی مطالعات میان‌رشته علوم انسانی و اسلامی ایران (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

زینب مظفری خواه - استادیار گروه نقاشی، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا(س)، تهران،

شقایق شادمان - دانشجوی کارشناسی گروه نقاشی، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا(س)، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

دو تمدن بزرگ ایران و چین از دیرباز دارای مراودات تجاری و فرهنگی بسیار بوده‌اند که این مراودات پس از ورود ایلخانان به ایران بیشتر از پیش ادامه پیدا کرد. میادلات اقلام هنری و نقاشی بین دو دربار ایران و چین، باعث تأثیر چه بیشتر نقوش چینی بر نگارگری ایران در دوران ایلخانی گردید. در عین حال، در این دوره یکی از مهمترین مراکز فرهنگی ایران (ربع رشیدی) در تبریز به خلق نسخه‌های مصور ارزش‌مند ای پرداخته است که کتاب جامع التواریخ رشیدی (نسخه کتابخانه ادینبرا) را میتوان یکی از رخشان‌ترین نسخه‌ها و در عین حال یکی از تأثیرپذیرترین نسخه‌ها از نقوش چینی دانست. بنابراین مطالعه تأثیر و اثرات، ساختارهای تصویری و بررسی مفاهیم و خواصنگاه‌های المانهای این کتاب میتواند در بررسی سبک شناسی و مطالعه دقیق تر نگاره‌های این دوران ضروری به نظر برسد. از این‌رو سوال مطرح شده در این پژوهش اینگونه مطرح خواهد شد که آیا نقوش چینی بر نگاره‌های کتاب جامع التواریخ رشیدی (نسخه کتابخانه ادینبرا) تأثیر داشته‌اند؟ این تأثیرات به چه شکلی بوده است؟ هدف پژوهش نیز بررسی تأثیرات نقوش و المانهای بصری چینی بر نگاره‌های کتاب جامع التواریخ (نسخه کتابخانه ادینبرا) است. برای انجام این پژوهش کاربردی، از روش توصیفی تحلیلی استفاده و داده‌های کیفی به صورت کتابخانه‌ای جمع آوری گردیده‌اند. از میان تمامی نگاره‌های این کتاب، نگاره‌های دارای بیشترین تأثیرات نقوش چینی به عنوان نمونه آماری پژوهش در نظر گرفته شده است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که ساختار بصری رنگ‌گذاری و طبیعت پردازی در نگاره‌های این نسخه، بشدت تحت تأثیر هنر نقاشی چینی بوده‌اند. در عین حال چهار پردازی در این نگاره‌ها تأثیر کمتری نسبت به دو ساختار قلبی داشته، و فقط در بخش اول کتاب (تاریخ غازانی) شاهد ویژگی‌های چهار پردازی چینی-مغولی هستیم و بخش دوم کتاب (تاریخ عمومی) ویژگی‌های چهار پردازی ترکیبی و فردیت پردازی با ترسیم چهره‌های بغدادی-بیزانسی در کنار چهره‌های چینی-مغولی - به فراخور موضوع نگاره- را به نمایش میگذارد.

کلمات کلیدی:

نگارگری ایرانی، نقاشی چینی، ایلخانی، کتاب جامع التواریخ رشیدی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1535729>

